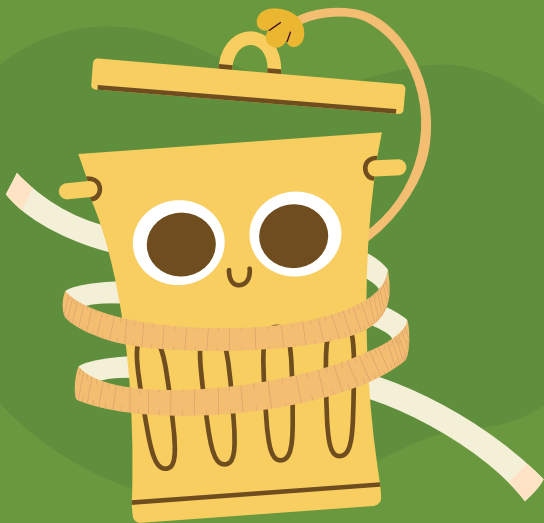

HULLADÉKCSÖKKENTŐ **KISOKOS**

KUKADIÉTA

Együtt a nulla hulladékért!

A Humusz Szövetség 1995 óta dolgozik a hulladékmentes jövőért. Célunk, hogy a társadalom megismerje és elsajátítsa a takarékos, környezetbarát életmód lépéseit. Munkánk során együttműködünk civil közösségekkel, pedagógusokkal, önkormányzatokkal és vállalatokkal is.

környezeti nevelés

érdekérvényesítés

komposztálás

lakossági rendezvények

vállalati programok

szemléletformáló

tanácsadás

kampányok

Fejre állt a világ...

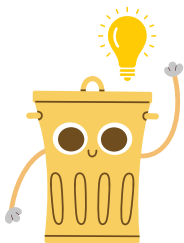
Közelítsük meg a hulladékproblémát onnan, hogy az a fogyasztói társadalom egyenes következménye. A reklámok, plázák, akciók, webshopok világa folyamatosan arra sarkall bennünket, hogy vásároljunk. Akkor is, ha nincs szükségünk éppen semmire. Ez pazarláshoz vezet: a felesleges holmit kidobjuk, hulladék lesz. Magyarországon az emberek évente hozzávetőleg 400 kg hulladékkal járulnak hozzá a környezetszennyezéshez, és csökkenő tendencia még csak kilátásban sincs.

Mindezeken tetejébe elszakadtunk a valóságtól: lassan már nem tudjuk, hogyan kell növényeket nevelni, befőzni, varrni, javítani, ellátni magunkat. Rá vagyunk utalva a boltokra – többnyire a multikra. A fogyasztói társadalom szerint az határoz meg téged, hogy mid van. Attól vagy valaki, hogy nagy autód, jókora házad, rengeteg divatos ruhád, modern kütyöd és sok insta követőd van. Közben a régió egyik legboldogtalanabb országa vagyunk, a bizalom hiánya pedig olyan magasra hágott, hogy sokszor már a családokon belül sem működnek rendesen az emberi kapcsolatok...

A Nulla Hulladék Hierarchia

Környezetvédelmi szempontból az a legjobb, ha eleve nem képzünk hulladékot. A legrosszabb pedig az, ha a keletkezett hulladékot elégetik vagy kezelés nélkül lerakják. Az újra és újra használt tárgyak, csomagolások kímélőbbek, mint az eldobhatók – még akkor is, ha azokat szelektíven gyűjtjük és újrahasznosítják.

Ne ámítsuk magunkat azzal, hogy a szelektív gyűjtés mindenre megoldást nyújt, mert nem így van. Annak csak akkor van értelme, ha tudatosan törekszünk az újrahasznosított termékek választására is. Másrészt a hulladék is üzlet, és az azzal történő kereskedelemre komoly maffiaszervezetek épültek ki. A lényeg tehát az átgondolt, pazarlástól mentes, tényleges szükségleteinken alapuló fogyasztás.

*Ismerd meg részletesebben
a hierarchia szintjeit!*

ÚJRAGONDOLÁS/ÁTTERVEZÉS

CSÖKKENTÉS

ÚJRAHASZNÁLAT

ÚJRAHASZNOSÍTÁS/KOMPOSZTÁLÁS

ANYAG KINYERÉSE

LERAKÁS

**MARADÉK HULLADÉK BIOLÓGIAI KEZELÉST
ÉS STABILIZÁLÁST KÖVETŐ LERAKÁSA**

ELFOGADHATATLAN

**HULLADÉKÉGETÉS
ÉS ENERGETIKAI HASZNOSÍTÁS**

Van megoldás!

NULLA HULLADÉK

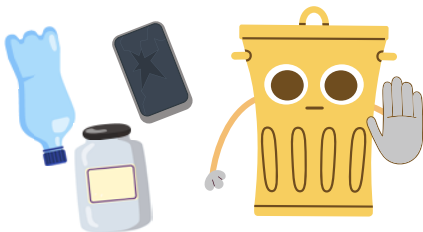
A közeli jövőben nem valószínű, de egy ideális állapotként, elérendő célként ott lebeghet a szemünk előtt. A hulladékügy ugyanis nem csupán az állam és a gyártók kizárólagos ügye. A hulladékgazdálkodás már otthon kezdődik: minden egyes ember tehet érte, hogy eleve ne keletkezzen hulladék. A közös gondolkodásba pedig a társadalom számos csoportját be lehet, be kell vonni. A gondolatokat sem szűkíthetjük le csak a hulladékkezelési módokra: helyette, mellette kreatív tanulásra, közösségépítésre, önellátásra, önrendelkezésre kell törekednünk. Kezünkbe kell vennünk a saját és környezetünk sorsát.

A nulla hulladék célkitűzés nem technológiai megoldás vagy szolgáltatás, inkább egy újszerű gondolkodásmód és életstílus. Úgy éljük mindennapjainkat, hogy minden döntésünknel mérlegeljük, annak milyen hatása van és lesz a környezetre.

A nulla hulladék nemzetközi definíciója:

„Minden erőforrásunk megőrzése azáltal, hogy minden terméket, csomagolást és anyagot felelősen termelünk ki, fogyasztunk el, használunk és hasznosítunk újra, azok elégetése nélkül – úgy, hogy ne szennyezzük a talajt, a vizeket vagy a levegőt, és semmilyen veszélyt ne jelentsen a környezetre vagy az emberi egészségre.”

A nulla hulladék jegyében úgy tervezzük a termékeket, és úgy működtetjük a folyamatokat, hogy összességében csökkenjen a hulladék mennyisége és veszélyessége. Ebben a szemléletben nem eltemetjük vagy elégetjük az erőforrásokat, hanem megőrizzük és hasznosítjuk azokat.

TÍZ LÉPÉS

a hulladékcsökkentésért

Gyorsan bővül azok tábora, akiknek az életében a környezet védelme fontos szempont, hiszen egyre nyilvánvalóbb összefüggések bizonyítják, hogy elővigyázatos hozzáállásunkkal végső soron saját és családjunk egészségét védjük. Nem kell ahhoz túlzásokba esnünk, hogy környezettudatosabbak legyünk. Íme, néhány olyan apró trükk, ami nem követel nagy áldozatot, segítségével azonban zölddé varázsoljuk háztartásunkat, kevesebb szemetet termelünk, tudatosabban fogunk fogyasztani, és még anyagilag is jól járhatunk.

1.

Felkészülten megyek vásárolni, listát és saját szatyrot viszek magammal.

Felmérések bizonyítják, hogy a reklámok és akciók hatékonyan tudják rávenni az embereket az impulzusvásárlásra. Rengeteg felesleges fogyasztástól kímélhetjük meg pénztárcánkat, ha bevásárlólistát készítünk! Érdemes bevásárlótáskát, valamint a zöldségekhez, gyümölcsökhöz és pékárukhoz újrahasználatos szatyrot is magunknál tartani. Csomagolásmentes vásárlás egyre több helyen lehetséges, keressük fel ezeket a helyeket!

TIPP!

*Keress meg
a hozzád legközelebb eső
csomagolásmentes boltot:*

2. Szelektálók, és a hulladékokat a megfelelő gyűjtőhelyeken adom le.

A hulladékot kidobás előtt öblítsük ki és tapos-
suk laposra, hogy kevesebb helyet foglaljon
a gyűjtőedényzetben! Fontos továbbá, hogy
azokat a hulladékfajtákat is a megfelelő helyen
adjuk le, amelyekért nem jön házhoz a kukás-
autó (textil, gyógyszer, lom, elektromos és elekt-
ronikai, veszélyes hulladék, használt sütőolaj stb.).

*A MOHU térképes
keresője*

3.

Amit lehet, komposztálok.

Háztartási hulladékunk kb. harmada szerves hulladék, így komposztálással jelentősen tudjuk csökkenteni hulladékunk mennyiségét. Kerti és konyhai zöld javakat egyaránt lehet komposztálni – mindez nem igényel különösebb befektetést vagy szakmai tudást, néhány szabályra kell csupán odafigyelnünk. Kerti és közösségi komposztálás helyett akár a beltéri komposztálás mellett is dönthetünk. A keletkező magas tápanyagértékű humusszal pedig megspórolhatjuk a műtrágyák, tápok és virágföldök költségét.

TIPP!

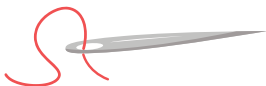
*Ismerd meg
a komposztálást:*

4.

Elromlott eszközeimet megjavít(tat)om vagy újrarendelom.

A túltermelés és a fogyasztási kényszer miatt divat lett, hogy ha valami elromlik, akkor azt kidobjuk. Ezt a pazarlást elkerülhetjük, ha már vásárláskor olyan jó minőségű terméket választunk, ami javítható, van hozzá alkatrész és szervizhálózat. A rendszeres karbantartásról se feledkezzünk meg! Az újrahazsnálatnak csak a kreativitásunk szab határt, mert egy tárgynak rengeteg funkciója lehet. Egy kis ügyességgel pedig akár át is varázsolhatjuk valami újjá. Elsősorban azonban eredeti funkciójában használjuk újra a tárgyakat minél többször!

5. Felesleges tárgyaimnak új gazdát keresek pl. adományozás, bolhapiac útján.

Csináljunk félévente lomtalanítást otthonunkban, nézzük át, hogy melyek azok a tárgyak, amelyek épek, de mégsem használjuk! Ezeket cseréljük el a közösségi programnak is kiváló csereborebörzésen, garázsvásárokon! Mutassunk példát gyerekeinknek, barátainknak azzal, hogy elajándékozunk vagy adományként továbbadjuk a számunkra már felesleges, de másoknak kincset érő tárgyakat!

6. **Piacon vásárolok, támogatom a helyi kereskedelmet.**

A friss áru önmagában meggyőző, de a hazai termelőktől való vásárlással magunk is segítjük a munkahelyek megőrzését. A választásunk így környezettudatos, hiszen a rövidebb szállítás, tárolás kevesebb szennyezéssel jár. A helyi élelmiszer gyorsabban kerül az asztalunkra, nem kell annyi tartósítószer. Minél kevésbé feldolgozott az áru, annál jobb!

7.

Keresem a használt vagy újrahasznosított termékeket.

A szelektív gyűjtésnek kizárólag akkor van értelme, ha az újrahasznosított termékeket tudatosan keressük, ezzel tartva körforgásban az anyagokat. Külföldön az újrahasznosított (upcycled) dizájntermékek a legdivatosabbak közé tartoznak. Használt cikket venni pénztárcabarát megoldás, miközben a hulladékká válástól mentesz meg tárgyakat. Új termék vásárlása előtt előbb kérdezz körbe ismerőseid között, vagy nézz körül használt termékeket árusító portálokon, üzletekben!

8.

Kerülöm az egyszer használatos, felesleges csomagolásokat.

Az újratölthető italcsomagolások csaknem teljesen eltűntek a polcokról, pedig ezzel a rendszerrel elkerülhetjük a felesleges hulladéktermelést. Ma már az italtermékek túlnyomó többsége visszaváltható csomagolásban kapható, azaz a csomagolás árát visszakapjuk, ha egy ún. REpontra sértetlenül visszavisszük. Ám amíg az egyszer használatos csomagolások sorsa az újrahasznosítás lesz, az újratölthető csomagolásokat kimossák, és újra forgalomba kerülnek, ami környezetvédelmi szempontból sokkal kedvezőbb. Ezért ha tehetjük, válasszuk az újratölthető csomagolásokat – még ha ezek visszaváltása jelenleg nehezebb is, mint az eldobhatóké.

*Tudj meg többet
a betétdíjas csomagolásokról!*

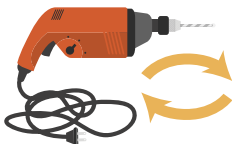

*Hol talállok visszaváltó
automatát?*

9. Ha tehetem, a közös használatot, kölcsönzést választom

Ha tehetjük, a különböző használati tárgyakat használjuk közösen, közösségben, kölcsönözve! Így az egyenként megvásárolt sok száz ugyanolyan tárgy helyett később csak egyetlen hulladék fog keletkezni. A ritkán vagy csak egy alkalommal használatos tárgyakat felesleges otthon porfogóként tárolni, használjuk ki a kölcsönző rendszerek adta lehetőségeket pl. könyvtárak! Saját tárgyainkat – fűnyíró, létra, szerszámok stb. – osszuk meg másokkal!

Íme egy remek példa települési kölcsönzési rendszerre:

10.

Nemet mondok a reklámanyagokra

Postaládánkra írjuk ki, hogy nem kérünk reklámújságot, nyereményjátékoknál pedig olvassuk el az apróbetűs részeket, ugyanis sokszor ilyenkor hatalmazzuk fel a gyártókat arra, hogy reklámleveleket küldjenek nekünk. Bevásárlóközpontokban, boltokban, különféle rendezvényeken sokszor osztanak reklámajándékokat, termékmintákat (kis adag sok-sok csomagolóanyagban). Ha nincs rá szükségünk, ne vegyük el csak azért, mert ingyen van! Ez is egy marketingtrükk, amivel vásárlásra ösztönöznek bennünket. Csípjük nyakon a zöldre festést, azokat a trükköket, amikor környezetbarátnak tüntetnek fel valamit, ami nem az. Kezeljük helyén a reklámokat, és átgondoltan hozzunk döntéseket!

Bővebben a zöldrefestésről:

Impresszum

Írta, szerkesztette:

Merza Péter

Grafika, tördelés:

Mészáros Bernadett

Felelős kiadó:

Urbán Csilla,

a Humusz Szövetség elnöke

Kiadja:

Humusz Szövetség, 2025.

Ha elolvastad, ne dobd ki, add tovább!

A kiadvány újrahasznosított papírra készült.

Támogató:

Co-funded by
the European Union

Csak egy bolygó van
mindannyiunknak.

Ez a dokumentum az Európai Unió pénzügyi támogatásával jött létre. A jelen dokumentum tartalma a Humusz Szövetség kizárólagos felelőssége, és semmilyen körülmények között nem tekinthető úgy, mint ami az Európai Unió állásfoglalását tükrözi.

A tevékenység a **NOPLANETB: A tudomány és a társadalom összekapcsolása az inkluzív átállási stratégiák előmozdítása érdekében (NDICI CHALLENGE/2023/448-259)** projekt keretében történik.

HUMUSZ
szövetség

1111 Budapest, Saru u. 11.

(06) 1/445-0168

humusz@humusz.hu

www.humusz.hu

humusz.szovetseg

humusz_szovetseg

1%

Adószámunk:
18529904-1-43

<http://www.humusz.hu/humuszhoz>